

Ellen Verveen
Marco Zuidam
Mirjam Engelen

Quick scan sollicitatieplicht ouderen

Uitgevoerd door Research voor Beleid in opdracht van de Raad voor Werk en
Inkomen

De Raad voor Werk en Inkomen is het overlegorgaan van werkgevers, werknemers en gemeenten. De RWI doet voorstellen aan de bewindslieden van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het brede terrein van werk en inkomen. Doel van deze voorstellen is een goed functionerende arbeidsmarkt te bevorderen. Het vergroten van de transparantie van en het verbeteren van de kwaliteit op de reïntegratiemarkt behoort eveneens tot de kerntaken van de RWI.

Februari 2005

Voorwoord

Sinds 1 januari 2004 geldt een sollicitatieplicht voor uitkeringsgerechtigden van 57,5 jaar en ouder. In opdracht van het RWI heeft Research voor Beleid een quick scan uitgevoerd naar de eerste ervaringen van CWI, UWV en gemeenten met de herinvoering van de sollicitatieplicht. De quick scan geeft een eerste globale indruk van de werkwijze van de genoemde instanties met betrekking tot de sollicitatieplicht van 57,5 jaar en ouder. Voor u ligt het eindrapport van de quick scan.

We willen hier alle geïnterviewden hartelijk danken voor de tijd die beschikbaar is gesteld om aan de quick scan deel te nemen. Het onderzoek is uitgevoerd door Kim Lincklaen Arriëns, Ellen Verveen en Marco Zuidam onder begeleiding van ondergetekende.

Mirjam Engelen
Projectleider

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding onderzoek	4
1.2	Onderzoeksverantwoording	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Beleid en uitvoering	6
2.1	CWI	6
2.2	Gemeente	7
2.3	UWV	8
3	Samenwerking	9
3.1	Samenwerking tussen CWI en UWV	9
3.2	Samenwerking tussen CWI en gemeenten	9
4	Effecten en conclusies	11
4.1	Effecten van de sollicitatieplicht	11
4.2	Conclusie	12
Bijlage	Vragenlijsten	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

Vanaf 1 januari 2004 geldt een sollicitatieplicht voor uitkeringsgerechtigden van 57,5 jaar tot 64 jaar. Deze bepaling geldt zowel voor personen die een WW-uitkering aanvragen als voor personen die een bijstandsuitkering aanvragen. De sollicitatieplicht geldt ook voor de ouderen die op 31 december 2003 korter dan één jaar een WW-uitkering ontvingen en voor iedere bijstandsccliënt die voor de ingang van de WWB een bijstandsuitkering ontving. Deze laatste twee groepen worden het zogenaamde zittend bestand genoemd.

Er zijn verschillen in de uitwerking van de sollicitatieplicht voor WW-uitkeringsgerechtigden en bijstandsgerechtigden. Mensen met een WW-uitkering moeten minstens vier keer per vier weken solliciteren en zijn verplicht mee te werken aan reïntegratietrajecten. Voor mensen met een bijstandsuitkering geldt dat de gemeente toetst of het in de persoonlijke situatie van de betrokkene mogelijk is om werk te vinden. Als de gemeente besluit dat het vanwege individuele omstandigheden en de situatie op de arbeidsmarkt vrijwel onmogelijk is om een baan te vinden, kan zij besluiten dat deze persoon vrijstelling van sollicitatieplicht krijgt. Deze persoon moet dan wel ingeschreven staan bij het CWI en passende arbeid accepteren, maar hoeft niet zelf actief te solliciteren. Overigens geldt dat de nieuwe instroom van ouderen in de uitkering met name WW-ers betreft en in veel mindere mate WWB-ers.

Een jaar na invoering van deze sollicitatieplicht bestaat bij RWI behoefte aan meer inzicht in de eerste ervaringen met deze sollicitatieplicht. Er diende hierbij antwoord gegeven te worden op de volgende vragen:

1. Wat zijn in het algemeen de ervaringen uit de praktijk met de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - In welke mate wordt de sollicitatieplicht voor ouderen toegepast? Wat is het beleid van de verschillende partijen?
 - Zijn de werkprocessen van de verschillende partijen gewijzigd als gevolg van de nieuwe wetgeving?
 - Hoe verloopt de samenwerking tussen de verschillende partijen?
 - Wat zijn de praktijkervaringen met de sollicitatieplicht?

2. Wat is de effectiviteit van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - Is uit kwantitatief materiaal een trendbreuk te destilleren?
 - Wat zijn de ervaringen van de verschillende partijen over de effectiviteit?

1.2 Onderzoeksverantwoording

Om antwoord te krijgen op de onderzoeksvragen zijn beleidsbepalers en uitvoerders van CWI, gemeenten en UWV telefonisch ondervraagd. De selectie van gemeenten en CWI is door Research voor Beleid uitgevoerd. Er zijn 9 CWI-kantoren geselecteerd en ook 9 gemeenten die vallen onder de regio van de geselecteerde CWI kantoren. Per CWI-vestiging en gemeente is zowel een manager/beleidsmedewerker als een consulent/adviseur gesproken. Bij UWV is een zevental regiomanagers geïnterviewd.

Het streven was om ongeveer 40 interviews af te nemen. In totaal zijn er 41 interviews gehouden tussen 20 januari en 31 januari 2005. De gesprekken met CWI en gemeenten duurden gemiddeld 10-15 minuten, de gesprekken met de UWV-managers duurden doorgaans 5 minuten. De vragenlijsten staan weergegeven in bijlage 1. In tabel 1 staat een overzicht van het aantal respondenten per instantie, waarbij ook een onderscheid is gemaakt naar functie.

Tabel 1 Aantal interviews naar instantie en functie

	Manager/ beleidsmedewerker	Consulent/ adviseur	Totaal aantal interviews
CWI	9	9	18
Gemeente	8	8	16
UWV	7	0	7
Totaal	24	17	41

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 2, beschrijven we de wijze waarop het beleid en de uitvoering van de drie verschillende partijen is vorm gegeven. Hoofdstuk drie behandelt de samenwerking tussen CWI en gemeenten en tussen CWI en UWV. Hoofdstuk vier tenslotte gaat in op de effecten van de sollicitatieplicht voor ouderen en in dit hoofdstuk zijn ook de eindconclusies beschreven.

2 **Beleid en uitvoering**

In dit hoofdstuk gaan we in op de beleidskeuzes en de invulling daarvan van CWI, gemeenten en UWV, na de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen.

2.1 **CWI**

De taak van het CWI is door de veranderde regelgeving met betrekking tot de WW en de WWB veranderd. Personen van 57,5 jaar en ouder die ingedeeld worden in fase 1, moeten sinds 1 januari 2004 door het CWI gewezen worden op hun sollicitatieplicht en bemiddeld worden naar werk.

De geïnterviewde CWI kantoren gaan in het algemeen allemaal op dezelfde manier om met de nieuwe regelgeving omtrent uitkeringsgerechtigden van 57,5 jaar en ouder; de ouderen worden nu op dezelfde manier behandeld als de overige cliënten. Ze krijgen een uitkeringsintake en een werkintake en worden door de adviseurs gewezen op hun sollicitatieplicht. Enkele CWI-kantoren geven aan dat ze uitzonderingen maken voor nieuwe WWB-aanvragers uit gemeenten die soepeler omgaan met de wetgeving.

Ongeveer de helft van de CWI-kantoren geeft aan totaal geen onderscheid te maken tussen WW-aanvragen en WWB-aanvragen. De andere helft geeft aan dat wel een onderscheid tussen deze twee groepen gemaakt wordt in de praktijk. Omdat WWB-cliënten vaker een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt, gaan veel gemeenten soepel om met de nieuwe wetgeving (zie 2.2). Voor de CWI's betekent dit dat er direct of sneller dan na een half jaar een kwalificerende intake (KWINT) gehouden wordt, waarna er een overdracht plaatsvindt aan de gemeente. Het tweede onderscheid is dat sommige CWI's de WW-aanvragers het eerste half jaar zelfstandig actief op zoek laat gaan naar werk, terwijl men bij aanvragers voor WWB het eerste half jaar meer begeleiding aanbiedt. Dit laatste geldt overigens voor cliënten van alle leeftijden.

Als de persoon wordt ingedeeld in fase 1, probeert het CWI deze mensen te bemiddelen naar werk en zet eventueel een cursus in om de reïntegratie te bevorderen. Genoemde voorbeelden hiervan zijn:

- een cursus sollicitatietraining 40+;
- een workshop netwerken;
- Work First project voor ouderen die een WWB-uitkering aanvragen.

In de praktijk geldt dat een oudere persoon in de bijstand sneller in een hogere fase kan worden ingedeeld, omdat de fase-indeling mede afhankelijk is van de leeftijd en ook van relevante en recente werkervaring. Zodra een cliënt niet in fase 1 is ingedeeld stopt de dienstverlening van het CWI.

Om deze nieuwe wetgeving uit te voeren zijn de werkprocessen of werkinstructies bij CWI-kantoren niet of nauwelijks aangepast. Ten tijde van de wijziging is tijdens het reguliere werkoverleg of per memo/mail aan consultants de wetswijziging doorgegeven. De werkinstructies zijn hierop ook aangepast, maar aangezien de sollicitatieplicht al gold voor uitkeringsgerechtigden jonger dan 57,5 jaar, betekende dit feitelijk niet meer dan een uitbreiding van de doelgroep die een sollicitatieplicht heeft.

2.2 Gemeente

Gemeenten mogen personen van 57,5 jaar en ouder niet meer categoriaal vrijstellen van sollicitatieplicht. Als een gemeente een oudere cliënt vrij wil stellen, moet hiervoor individueel bekeken worden of een tijdelijke vrijstelling nodig is. Volgens de WWB mag dat alleen 'indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn'.

De geïnterviewde gemeenten gaan over het algemeen soepel om met de nieuwe regelgeving. Bij nieuwe cliënten kijken ze in welke mate de persoon nog kans heeft op de arbeidsmarkt. Sinds de invoering van de WWB zijn gemeenten zelf financieel verantwoordelijk voor de bijstandsuitgaven. Een gevolg hiervan is dat gemeenten zich vooral richten op de reïntegratie van kansrijken, omdat het voor hun financieel voordeel oplevert als iemand uit de uitkering stroomt. Over het algemeen zijn de kansen van ouderen op de arbeidsmarkt zeer laag en bij de meeste geïnterviewde gemeenten krijgt een groot deel van de ouderen dan ook vrijstelling. Meestal in de vorm van passieve arbeidsplicht. Dat wil zeggen dat ze niet hoeven te solliciteren maar dat ze zich wel moeten inschrijven bij het CWI en algemeen geaccepteerde arbeid moeten accepteren als ze dat krijgen aangeboden. Nieuwe bijstandsccliënten die zelf graag willen reïntegreren en bijstandsccliënten met veel perspectief op de arbeidsmarkt krijgen, meestal dus op eigen verzoek, na goed overleg met de consultant van de Sociale Dienst geen ontheffing van de sollicitatieplicht.

Met oudere cliënten die wel een sollicitatieplicht krijgen opgelegd, worden er meestal individuele afspraken gemaakt over de verplichtingen die men heeft en wordt er individueel bekeken of de cliënt zich aan deze verplichtingen houdt. Gemeenten kunnen hierbij ook zelf struikelblokken ondervinden. Eén gemeente gaf aan dat zij enkele ouderen wel voor een werktraject aangemeld hadden, maar dat deze ouderen niet altijd worden geaccepteerd door het reïntegratiebedrijf, omdat die hun kansen op reïntegratie te klein achtte.

De meeste gemeenten zijn het afgelopen jaar begonnen met het 'omklappen' van het zittend bestand van Abw naar WWB. Personen van 57,5 jaar en ouder worden bij de meeste gemeenten opnieuw beoordeeld en krijgen vervolgens weer vrijstelling van sollicitatieplicht, meestal op basis van lichamelijke belemmeringen en/of lage kansen op de arbeidsmarkt. Voor deze groep geldt dat het 'omklappen' soms helemaal schriftelijk gebeurt.

Voor gemeenten is er veel veranderd sinds de invoering van WWB en velen zitten nog midden in het omschakelingsproces. Hierbij horen ook andere werkprocessen en werkinstructies. Voor wat betreft de nieuwe wetgeving voor oudere bijstandsccliënten geldt dat vaak geen nieuwe werkprocessen en werkinstructies opgesteld zijn. Beleidsmatig is vastgesteld hoe omgegaan wordt met deze groep en zoals hierboven staat beschreven, volgt daarna meestal vrijstelling. De werkinstructies zijn hierop ingesteld.

2.3 UWV

UWV mag personen van 57,5 jaar en ouder alleen nog een vrijstelling geven van de sollicitatieplicht als zij voldoen aan een aantal voorwaarden.

- Personen die op de dag dat ze werkloos worden 64 jaar of ouder zijn, krijgen vrijstelling van sollicitatieplicht.
- Personen die scholing volgen via het UWV krijgen vrijstelling van sollicitatieplicht.
- WW-gerechtigden die op 31 december 2003 57,5 jaar of ouder waren en die op 1 januari 2004 een jaar of langer werkloos zijn.
- WW-gerechtigden die op 1 mei 1999 57,5 jaar of ouder waren en die werkloos zijn geworden voor 1 januari 2004.

Uit de gesprekken met UWV managers en ook met CWI's wordt aangegeven dat het UWV de sollicitatieplicht strikt toepast. Dit betekent dat alle ouderen met een WW uitkering die geen vrijstelling krijgen op basis van de bovengenoemde uitzonderingsregels, verplicht zijn om vier sollicitaties per vier weken te versturen. Dit geldt zowel voor de nieuwe instroom als het zittend bestand. Het zittend bestand, mensen die ouder zijn dan 57,5 jaar en in het jaar 2003 WW-uitkering hebben gekregen, zijn schriftelijk door het UWV op de hoogte gesteld van hun sollicitatieplicht.

Het UWV controleert met behulp van werkbriefjes of er actief gesolliciteerd wordt. Indien dit niet het geval is, legt het UWV een sanctie op waarbij de uitkering 16 weken lang met 20% wordt gekort. Na een half jaar bemiddeling van de fase 1 cliënten door het CWI (gevolgd door de KWINT) neemt het UWV de reïntegratie voor zijn rekening en kunnen de oudere cliënten, als dat nodig of als zij dat zelf graag willen, bijvoorbeeld sollicitatietrainingen of cursussen volgen. Het UWV koopt ook speciale trajecten in voor ontslagwerklozen van 50 jaar en ouder.

Het UWV heeft de werkprocessen aangepast voor deze nieuwe wetgeving, zodat de uitvoering goed nageleefd kan worden.

3 Samenwerking

Dit hoofdstuk gaat in op de samenwerking tussen enerzijds het CWI en UWV voor de WW-cliënten en anderzijds tussen CWI en gemeente voor de WWB-cliënten. Het CWI doet de uitkeringsintake maar de uiteindelijke beslissing over de uitkering en de eventuele vrijstelling wordt door UWV of gemeente genomen. Wanneer er geen vrijstelling volgt en de cliënt is ingedeeld in fase 1, dan heeft het CWI de taak om deze persoon te bemiddelen naar werk. Personen die niet in fase 1 worden ingedeeld (aan de hand van de kansmeter) worden direct doorgesluisd naar UWV of gemeente.

3.1 Samenwerking tussen CWI en UWV

Voor personen die een WW uitkering aanvragen zijn de regels zeer strikt; personen van 57,5 jaar en ouder die in fase 1 worden ingedeeld krijgen na een half jaar een KWINT, waarna het UWV de verantwoordelijkheid voor de reïntegratie krijgt. Gedurende het eerste halfjaar is het CWI verantwoordelijk voor de bemiddeling van de cliënten en het UWV voor de controle op de sollicitatieplicht.

Er zijn in de regio's geen aparte afspraken gemaakt over de sollicitatieplicht voor ouderen, omdat dit op landelijk niveau gedaan is. In de landelijke afspraken is ingegaan op het overgangsrecht van mensen die 1 jaar in de WW zitten en toch verplicht zijn om te solliciteren. Er zijn afspraken gemaakt over onder andere het al dan niet inzetten van een reïntegratietraject voor deze doelgroep. Beide partijen verwachten van elkaar dat ze op juiste wijze invulling geven aan de nieuwe wet en achten daarom niet nodig om hierover aanvullende afspraken te maken. In de praktijk blijkt ook dat CWI en UWV vrijwel altijd een gelijk oordeel hebben over de kans van een cliënt op een succesvolle reïntegratie.

Het CWI heeft geen controlerende functie op de cliënten maar wel een signaalfunctie. Alle geïnterviewde CWI's voeren het eerste halfjaar enkele gesprekken (mondeling of telefonisch) met de cliënten waarbij gesproken wordt over de verrichtingen. Als dan blijkt dat cliënten helemaal niet solliciteren of meewerken, melden de CWI's dit middels een kennisgeving aan het UWV. Het UWV is zelf verantwoordelijk voor de controle op het solliciteren, welke wordt uitgevoerd door middel van onderzoek naar de werkbriefjes.

3.2 Samenwerking tussen CWI en gemeenten

CWI en gemeenten hebben geen afspraken gemaakt over de wijze waarop het CWI om moet gaan met cliënten van 57,5 jaar en ouder. CWI's weten meestal hoe de betreffende gemeenten met de ouderen omgaan en stemmen hun werkwijze daarop af. Met een enkele gemeente is mondeling afgesproken dat de adviseur even belt met de gemeente om over de betreffende persoon af te stemmen of dat de adviseur van het CWI de cliënt eerder een KWINT afneemt dan na een half jaar. Na de KWINT ligt de verantwoordelijkheid voor de cliënt bij de gemeente en kan de gemeente een vrijstelling geven. De adviseur doet deze vervroegde KWINT als hij het idee heeft dat de betreffende persoon geen kans heeft op de arbeidsmarkt. Indien het CWI merkt dat

een fase 1 cliënt gedurende het eerste half jaar niet actief solliciteert, wordt een kennisgeving gestuurd naar de gemeente.

4 Effecten en conclusies

In dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de effecten van de sollicitatieplicht voor ouderen. Met het instellen van de sollicitatieplicht voor ouderen, ligt het in de verwachting dat ouderen meer gaan solliciteren. Hierdoor is de kans op uitstroom van WW of bijstand groter dan voorheen, omdat men betaald werk vindt. Er is gevraagd of dit in de praktijk ook het geval is. Hierbij wordt ook stilgestaan bij de ervaringen van de doelgroep van deze nieuwe sollicitatieplicht. Het hoofdstuk sluit af met een paragraaf waarin de conclusies staan beschreven.

4.1 Effecten van de sollicitatieplicht

Om de effecten van de sollicitatieplicht te meten is voor dit onderzoek eerst gezocht of er al cijfers bekend zijn. Deze blijken slechts sporadisch aanwezig te zijn en moeilijk te interpreteren. Over de instroom en uitstroom uit de WWB zijn over 2004 nog geen cijfers bekend, net als voor het aandeel werkende ouderen van 57,5 tot 64 jaar. In het 1^e kwartaaloverzicht van het UWV van 2004 over de volume-ontwikkeling van de WW staat dat er een relatief dalende werkloosheid is bij personen van 57,5 jaar en ouder. Deze wordt veroorzaakt door een lage instroom en niet door een hogere uitstroom. In het 2^e kwartaal en het 3^e kwartaal staat niets over de uitstroom vermeld en wordt ervan uitgegaan dat deze niet groter is dan voor de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen. Voorlopige cijfers van UWV, speciaal opgeleverd voor dit project, leiden ook niet tot een helderdere conclusie: de uitstroom naar werk van ouderen lijkt iets groter te zijn dan in het verleden, maar het aantal ouderen in de uitkering is ook gestegen. Nader onderzoek door UWV kan in de toekomst meer informatie hierover verschaffen.

De meeste geïnterviewde respondenten geven aan dat zij geen effect zien of verwachten op de uitstroom van oudere uitkeringsgerechtigden door de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen. Omdat personen met een WWB-uitkering nog steeds vaak een vrijstelling krijgen zal het effect op de uitstroom van ouderen uit de bijstandsuitkering minimaal zijn. Maar ook op de WW-uitkeringen zien of verwachten de respondenten weinig effect. Zeker in een periode van hoge werkloosheid is niet te verwachten dat ouderen nu sneller uit de uitkering stromen omdat ze moeten solliciteren. Het probleem ligt voornamelijk bij de werkgevers, die liever geen ouderen in dienst nemen. Consulente merken in de praktijk dat ouderen voortdurend worden afgewezen, wat vooral te wijten lijkt aan hun leeftijd, ondanks het verbod op leeftijdsdiscriminatie. Hierbij wordt gewezen dat ouderen minder populair zijn bij werkgevers, omdat bijvoorbeeld bij hen een grotere kans op een arbeidsongeschiktheidsverklaring bestaat, waarbij geldt dat werkgevers nu het eerste deel van de WAO zelf moeten betalen. Daarnaast is ook aangegeven dat de slechte economie de arbeidskansen voor ouderen aanzienlijk kleiner maakt. Het CWI geeft aan dat iemand van 45 of ouder momenteel al heel moeilijk te bemiddelen is.

Enkele respondenten van UWV en gemeenten noemden een mogelijk effect op de instroom. Voorheen werd de WW door werkgevers nogal eens gebruikt als afvloeiingsregeling voor oudere werknemers. Er werd dan tegen de werknemers gezegd dat ze in de WW terecht konden en niet hoefden te solliciteren. Nu zullen ouderen mogelijk zelf minder snel akkoord gaan met een dergelijke regeling omdat ze dan elke vier weken vier sollicitatiebrieven moeten schrijven.

De oudere cliënten hebben veel moeite met de nieuwe regeling, volgens de geïnterviewde consulenten. Vooral personen die voorheen vrijstelling hadden en nu ineens weer moeten gaan solliciteren zijn zeer ontdaan over de regeling. Veel ouderen waren niet bekend met deze plicht en ervaren deze als onrechtvaardig voor mensen die zich meer dan 30 jaar hard hebben ingezet. Een andere groep gaat actief solliciteren en krijgt hierbij afwijzing op afwijzing. Ze ervaren dus al snel dat hun kansen op de arbeidsmarkt erg laag zijn en vinden het frustrerend om te moeten solliciteren terwijl ze geen kans hebben. De oudere cliënten zijn wel erg plichtsgetrouw en voldoen meestal keurig aan hun verplichtingen om de afgesproken aantal sollicitaties te sturen. Hierbij komt het wel regelmatig voor dat er plichtmatig gesolliciteerd wordt, wat volgens een aantal CWI's en UWV's tot 'spooksollicitaties' of 'pro forma' sollicitaties leidt.

Volgens een enkele gemeente is de herinvoering van de sollicitatieplicht een goede zet, omdat je mensen hiermee niet bij voorbaat al in de categorie 'niet plaatsbaar' indeelt, maar op basis van een individuele beoordeling een inschatting maakt.

4.2 Conclusie

Uit de gesprekken met CWI's, gemeenten en UWV is allereerst gebleken dat de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen voor de partijen zonder veel aanpassingen in werkprocessen heeft plaatsgevonden. Omdat er al een sollicitatieplicht gold voor uitkeringsgerechtigden onder de 57,5 jaar, betekende de invoering vaak niet meer dan een uitbreiding van de groepen die een sollicitatieplicht hebben. Voor de WW, waar veruit de meeste oudere uitkeringsgerechtigden in zitten, geldt dat het UWV en CWI de wet vrij strikt naleven. Oudere WW-uitkeringsgerechtigden krijgen in principe allen de sollicitatieplicht opgelegd, tenzij men valt onder de wettelijke uitzonderingen.

Gemeenten hebben de mogelijkheid om soepeler om te gaan met de regeling dan het UWV en maken daar dan ook vaak gebruik van. Veel ouderen met een WWB-uitkering krijgen opnieuw een vrijstelling van de sollicitatieplicht, nu niet op basis van hun leeftijd, maar op basis van hun arbeidsmarktperspectief.

Verder is gebleken dat de invoering van de sollicitatieplicht voor oudere werklozen bij de ouderen zelf veel negatieve reacties oproept, volgens de consulenten. Ook veel respondenten van het CWI, UWV en gemeenten zien geen positieve effecten van de regeling. Zij ervaren dat het weinig effectief is om ouderen een sollicitatieplicht op te leggen, vooral gezien de huidige economische situatie en de weerstand bij werkgevers om ouderen in dienst te nemen. Ouderen gaan wel actiever solliciteren, maar dat leidt niet tot het gewenste resultaat.

Bijlage Vragenlijsten

Vragen aan CWI

1. Hoe gaat het CWI om met personen van 57,5 jaar en ouder bij de aanvraag voor een nieuwe WW of WWB-uitkering?
 - Voert men bij deze personen standaard een werkintake uit of alleen een uitkeringsintake? Wanneer wel/niet? (bijvoorbeeld recente werkervaring)
 - Wordt de oudere zelf gestimuleerd om actief te zoeken naar werk? Zo ja, hoe?
2. Sinds 1 januari 2004 is er een sollicitatieplicht voor WWB en WW uitkeringsgerechtigden van 57,5 jaar en ouder. Zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van de invoering van deze sollicitatieverplichting voor ouderen?
 - Zijn er veranderingen aangebracht in de werkprocessen of werkinstructies?
 - Zo ja, welke veranderingen?
 - Zo nee, waarom niet?
3. Zijn er verschillen in de benadering door CWI van ouderen met een WW uitkering en die met een WWB-uitkering? Zo ja, welke en waarom?
4. Zijn er afspraken gemaakt met gemeenten over hoe om te gaan met de sollicitatieplicht voor ouderen? Zo ja, welke? Verschillen deze per gemeente?
5. Zijn er afspraken gemaakt met UWV over hoe om te gaan met de sollicitatieplicht voor ouderen? Zo ja, welke?
6. In hoeverre oefent het CWI controle uit op de sollicitatieplicht voor ouderen?
7. Merkt u effecten van de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - Komen ouderen hierdoor minder snel in de uitkering?
 - Gaan ouderen hierdoor actiever solliciteren?
 - Stromen ouderen nu sneller uit naar werk?
 - Hoe reageren de werkgevers? Zijn zij bekend met deze sollicitatieplicht?
8. Hoe gaat het UWV volgens u om met deze invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - Wordt er actief gecontroleerd?
 - Wordt er actie ondernomen voor het zittend bestand?
9. Hoe gaan gemeenten volgens u om met de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - Wordt er actief gecontroleerd?
 - Wordt er actie ondernomen voor het zittend bestand?
10. Hoe reageren de (oudere) cliënten zelf op de vernieuwde sollicitatieplicht?

Vragen aan gemeenten

1. Hoe gaat uw gemeente om met personen van 57,5 jaar en ouder bij de aanvraag voor een nieuwe WWB uitkering?
 - Wanneer krijgt iemand wel en wanneer geen sollicitatie verplichting opgelegd?
 - Maakt u gebruik van de individuele mogelijkheid een oudere van 57½ jaar en ouder van de sollicitatieplicht te ontheffen, zo ja, kunt u een indicatie geven hoe vaak (in percentages) dit gebeurt en wat de belangrijkste redenen daarvoor zijn?
2. Sinds 1 januari 2004 is er sollicitatieplicht voor WWB uitkeringsgerechtigden van 57,5 jaar en ouder. Zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van deze sollicitatieverplichting voor ouderen?
 - Zijn er veranderingen aangebracht in de werkprocessen of werkinstructies?
 - Zo ja, welke veranderingen?
 - Zo nee, waarom niet?
 - In hoeverre wordt het sollicitatiegedrag van oudere uitkeringsgerechtigden actief gecontroleerd, hoe vaak moeten zij solliciteren?
 - Is er een verschil tussen nieuwe aanvragen en cliënten uit het zittend bestand? Worden alle cliënten van het zittend bestand opnieuw getoetst?
3. Welke afspraken over de omgang met de sollicitatieplicht voor ouderen zijn gemaakt met het CWI?
4. Hoe gaat het CWI in uw optiek om met deze invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - In hoeverre kan voorkomen worden dat mensen in de uitkering stromen?
 - Wat doet het CWI als zij merken dat iemand niet voldoet aan de sollicitatieplicht, geven zij dat door aan de gemeente?
5. Merkt u effecten van de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - Komen ouderen hierdoor minder snel in de uitkering?
 - Gaan ouderen actiever solliciteren?
 - Stromen ouderen nu sneller uit naar werk?
6. Hoe reageren de (oudere) cliënten op de vernieuwde sollicitatieplicht?

Vragen aan UWV

1. Hoe gaat het UWV om met personen van 57,5 jaar en ouder bij de aanvraag voor een nieuwe WW uitkering?
 - Zijn er ouderen die geen verplichting krijgen opgelegd? Zo ja, waarom krijgen zij dit niet?
2. Sinds 1 januari 2004 is er sollicitatieplicht voor WW uitkeringsgerechtigden van 57,5 jaar en ouder. Zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van deze sollicitatieverplichting voor ouderen?
 - Zijn er veranderingen aangebracht in de werkprocessen of werkinstructies?
 - Zo ja, welke veranderingen?
 - Zo nee, waarom niet?
 - In hoeverre wordt het sollicitatiegedrag van oudere uitkeringsgerechtigden actief gecontroleerd, bijvoorbeeld het elke week solliciteren?
3. Welke afspraken over de omgang met de sollicitatieplicht voor ouderen zijn gemaakt met het CWI?
4. Hoe gaat het CWI in uw optiek om met deze invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - In hoeverre kan voorkomen worden dat mensen in de uitkering stromen?
 - Wat doet het CWI als zij merken dat iemand niet voldoet aan de sollicitatieplicht, geven zij dat door aan het UWV?
5. Merkt u effecten van de invoering van de sollicitatieplicht voor ouderen?
 - Komen ouderen hierdoor minder snel in de uitkering?
 - Gaan ouderen actiever solliciteren?
 - Stromen ouderen sneller uit naar werk?
6. Hoe reageren de (oudere) cliënten op de vernieuwde sollicitatieplicht?